

tolni. Iratsomagokat csakis akkor kell elküldeni, ha kifejezetten kérik, ebben az esetben azonban a csomagban foglalt iratok fordítása elmarad.

Félreértés elkerülése végett figyelmeztetem az Arvaszékét, hogy a külföldre továbbítandó iratoknak *fordítással való ellátására* vonatkozólag ez a rendelet az eddigi szabályoktól, illetőleg az eddigi gyakorlattól eltérő rendelkezést nem tartalmaz.

Ha az Arvaszéknek valamiben kétsége támadna, útbaigazításért hozzám forduljon.

Ez a rendelet 1930. évi szeptember hó 1-én lép életbe.

Budapesten, 1930. évi augusztus hó 6-án.

A miniszter helyett:
Dr. Sztranyavszky Sándor s. k.
államtitkár.

156.

A m. kir. belügyminiszter 1930. évi 55.300. számú körrendelete,

*az Anyakönyvi Utasítás 57. §-ának, valamint 47. §. 8. pontjának
módosításáról.*

A vitézi címnek az anyakönyvbe való bejegyzése, és ezzel kapcsolatban a névhez tartozó adatok (rang, cím) bejegyzési sorrendjének meghatározása céljából az Anyakönyvi Utasítás 57. §-át, és ezen Utasítás 47. §-ának 8. pontját, — a 41.200/1923. B. M. sz. körrendeletem (Magy. Rend. Tára 1923. évf. 405. o.) hatályon kívül helyezésével — a m. kir. igazságügyminiszter úrral egyetértőleg a következőképpen módosítom:

Rang és cím bejegyzése.

57. §. A nemesi és főnemesi rangot, valamint a „vitéz” címet kívánatra be kell jegyezni. Nemesek rangját a nemesi előnév, ennek hiányában a „nemes” szó, főnemesekét a rangjelző szó (báró, gróf, herceg) tünteti fel. Nemzetségi származásra utaló kifejezés (de genere) az anyakönyvbe nem vezethető be.

A nemesi és főnemesi rangot belügyminiszteri bizonyítvánnyal, a vitézi cím használatához való jogosultságot pedig a Vitézi Rend Főszéktartóságának igazolványával kell igazolni; mind a bizonyítvány, mind az igazolvány ügyszámára az aláírás előtti megjegyzések rovatában hivatkozni kell.

Be nem jelentett, vagy később igazolt nemesi, vagy főnemesi rangot és vitézi címet kiigazítás útján pótlólag be lehet jegyezni. Az anyakönyvi eset bejegyzése után adományozott nemesi (előnév, megerősítés) vagy főnemesi rangnak, és a vitézi cím használatához való jogosultság megszűnésének a születési és házassági anyakönyvbe való feljegyzése iránt a belügyminiszter intézkedik. Az anyakönyvi eset bejegyzése után adományozott vitézi címet az anyakönyvvezető saját hatáskörében jegyzi fel.

A tudori címet kellő igazolás alapján be kell jegyezni.

Címzések (úr, úrnő, tekintetes, nagyságos, nemzetes stb.) az anyakönyvbe nem vezethetők be.

A külföldi nemesi és főnemesi rang bejegyzését kellő igazolás után kívánatra a belügyminiszter rendeli el.

A névhez tartozó adatokat a következő sorrendben kell bejegyezni:

1. ifjabb, idősb megkülönböztetés, özvegy megjelölés; 2. tudori cím (dr.); 3. vitézi cím; 4. főnemesi rang (báró, gróf, herceg); 5. nemesi előnév (nagy kezdőbetűvel) vagy „nemes” szó; 6. családi név; 7. utónév (pl. ifj. dr. vitéz báró Nagybátonyi Szenes György).

Az Anyakönyvi Utasítás idézett 47. §-ának 8. pontja helyett a következő szöveget kell beiktatni:

8. Az anyakönyvi eset bejegyzése után adományozott nemesi (előnév, megerősítés) vagy főnemesi rangnak, vitézi címnek, és a vitézi cím használatához való jogosultság megszűnésének feljegyzése a születési és házassági anyakönyvbe. (57. §. H. U. 82. §. 3. pontja.)

Ennélfogva felhívom Alispán (Polgármester) urat, hogy ezt a módosítást, mint 40. sz. pótlékot, „Az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyvé”-nek úgy a saját birtokában lévő, valamint a törvényhatóság területén működő anyakönyvi közvetlen felügyelőhatóságok, és állami anyakönyvvezetők birtokában lévő példányaiban a „Belügyi Közlöny”-nek a körrendeletemet tartalmazó példányához mellékelt szelvény beragasztása útján vezettesse keresztül, és ennek megtörténtét a felügyeleti vizsgálatokon ellenőrizze, illetőleg a közvetlen felügyelő hatóságok által ellenőriztesse.

Egyúttal felhívom Alispán (Polgármester) urat, hogy a törvényhatósága területén működő közvetlen felügyelő hatóságokat és állami anyakönyvvezetőket még a következőkre figyelmeztesse:

A nemesi bizonyítványok alapján csakis a bizonyítványokon szereplő személyre, illetve személyekre, és ezek közvetlen elsőfokú leszármazóira (gyermekre) vonatkozólag teljesíthetők anyakönyvi bejegyzések. További leszármazókra nézve már újabb bizonyítvány felmutatását kell megkívánni. Például a születési anyakönyvben „Az Atya nemesi rangja a 8.534/1924. B. M. sz. bizonyítvánnyal

igazoltatott“, vagy a házassági anyakönyvben: „A vőlegény nemesi rangja és ádándi előneve a 9.546/1925. B. M. sz., a menyasszony bárói rangja és Érdi előneve pedig a 10.481/1924. B. M. sz. bizonyítványokkal igazoltattak“. Kiigazítás esetén például a halotti anyakönyvben a hivatkozás a következőképpen szövegezhető: „Az elhalt bárói rangja és Érdi előneve a 11.875/1925. B. M. sz. bizonyítvánnyal utólagosan igazoltatott. (fszbíró 3.972/1926. sz.)“

A vitézi cím a Vitézi Rend szervezetére vonatkozó 6.650/1920. M. E. sz. rendelet értelmében az utódokra nem száll át, ennél fogva az aláírás előtti megjegyzések rovatában nyomatékosan kifejezést kell adni annak, hogy a vitézi címet csakis az igazolványban megnevezett egyén jogosult viselni. Az aláírás előtti megjegyzés formája ehhez képest a születési, illetve a házassági anyakönyvben a következő lehet: „Az atya (vőlegény) az 1.865/ft. III. 1927. sz. igazolvány szerint saját személyére nézve a vitézi cím viselésére jogosult“. Kiigazítás esetén a bejegyzés például a halotti anyakönyvben a következőképpen szövegezhető:

„Az elhaltak saját személyére szóló vitézi címe az 1.865/ft. III. 1927. sz. igazolvánnyal utólagosan igazoltatott (fszbíró 4.721/1929. sz.)“ Az anyakönyvi eset bejegyzése után adományozott vitézi cím feljegyzése a születési, vagy a házassági anyakönyvben a következő módon történhetik:

„X. Y.-nak (atya vagy vőlegény neve) saját személyére nézve az 1.865/ft. III. 1927. sz. igazolvány szerint a vitézi cím adományoztatott. 1929. április 10. X. Y. aktó.“

Budapesten, 1930 évi augusztus hó 7-én.

Dr. Scitovszky Béla s. k.
m. kir. belügyminiszter.

157.

A m. kir. belügyminiszter 1930. évi 101.495/1929. számú körrendelete,

az 1914—1918. évi világháborúból (hadifogságból) vissza nem tért egyének összeírásáról.

A világháború több mint tíz esztendeje befejeződött, és még mindig nagy számban vannak anyakönyvezetlen katonai halálesetek. Különösen vonatkozik ez az orosz hadifogságba jutott, és ott elhalt katonai egyénekre. Családi és vagyoni jogi szempontok, de a közérdek és az anyakönyvi nyilvántartás teljessége is megkívánja, hogy ezen halálesetek anyakönyvezetlenül ne maradjanak. Most, hogy — az illetékes katonai hatóság közlése szerint, — az

ben az elsősorban való felelősség a (2) bekezdés második mondata értelmében az ügyvédet terheli, a másodsorban való felelősséggel az ügyfél tartozik.

(4) A (2) és (3) bekezdés rendelkezései kiterjednek a bélyeggel, vagy közvetlen fizetéssel való lerovás elmulasztása miatt kiszabandó felemelt illetékre is.

(5) Ha az (1) bekezdésben említett törvényhozási rendelkezés az ott meghatározott, és a pénzügyminiszter által esetleg meghosszabbított határidőben bekövetkezik, akkor az 1914 : XLIII. tc. 54. §. (1) bekezdése végleg hatályát veszti.

3. §. Ez a rendelet az 1931. évi november hó 1-én lép életbe.
Budapesten, 1931. évi október hó 29-én.

Gróf Károlyi Gyula s. k.
m. kir. miniszterelnök.

294.

**A m. kir. minisztérium 1931. évi 5.863. M. E.
számú rendelete,**

a „vitéz” jelző viseléséről.

A m. kir. minisztérium a földbirtok helyesebb megoszlásáról szóló 1920 : XXXVI. tc. 77. §-ával hatályában fenntartott 6.650/1920. M. E. számú rendelet (Rt. 1920. 393. o.) 12. §-a alapján a következőket rendeli:

A „vitéz” jelző viselésére a Vitézi Rendnek azok a tagjai is jogosultak, akik vitézi telekben még nem voltak részesíthetők.

Budapesten, 1931. évi október hó 29-én.

Gróf Károlyi Gyula s. k.
m. kir. miniszterelnök.

295.

**A m. kir. minisztérium 1931. évi 5.880. M. E.
számú rendelete,**

a külföldön tartózkodó közszolgálati nyugdíjasok, özvegyek és árvák ellátási díjainak újabb szabályozásáról.

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott 1931 : XXVI. törvénycikk 4. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben és

Sorszám	A honvéd határvasúti alakulat			Megjegyzés
	száma, megnevezése	állomáshelye	mely községek lakói részére állít ki alkalmi útilapot	
57.	26/7. a. hv. örs	Bezó	Bezó, Tasolya, Lakárd, Ung- pinkóc	
58.	26/7. hv. örs	Sárosremete	Sárosremete, Bunkóc, Sáros- polyánka, Kisosztó, Szenteske	
59.	26/2. hv. örs	Szobránc	Szobránc, Törökruszkóc, Alsó- ribnice, Alsóbaskóc, Szobránc- fürdő, Hornyá, Szobráncomoró	
60.	26/5. hv. örs	Jeszenőremete	Jeszenőremete, Remetevasgyár, Felsőribnice, Hlívisce, Jeszenő	
61.	26/4. hv. örs	Takcsány	Takcsány, Zuella, Osztroznica, Szmolnik, Cirokaófal, Kolo- nica	

Megjegyzés: A határkerületbe felvett, itt fel nem sorolt *községek* lakói részére az „Alkalmi útilap”-ot csak a területileg illetékes járási főszolgabíró, *városok* lakói részére a területileg illetékes m. kir. rendőrkapitányság állítja ki.

281.

A m. kir. belügyminiszter 1940. évi 280.932. számú rendelete,

*a rang és cím anyakönyvi bejegyzésére vonatkozó szabályok
módosításáról és kiegészítéséről.*

A 80.000/1906. B. M. számú rendelettel kiadott Anyakönyvi Utasítás (Rt. 1906. 1778. o.) 47. §-a harmadik bekezdésének 8. pontjában és 57. §-ában foglalt, legutóbb a 33.607/1933. B. M. számú rendelettel (Rt. 1933. 2784. o.) módosított szabályokat, a m. kir. igazságügyminiszter úrral egyetértőleg, a következőképpen módosítom, illetőleg egészítem ki:

1. §. Az Anyakönyvi Utasítás 47. §-a harmadik bekezdése
8. pontjának módosítása.

Az Anyakönyvi Utasítás 47. §-a harmadik bekezdésének 8. pontja akképpen módosul, hogy a nemességnek vagy a főnemességnek az alapbejegyzés lezárása után való adományozása vagy megerősítése esetében, továbbá a „vitéz” cím használatára jogosultságnak és a jogosultság megszűnésének az alapbejegyzés lezárása után való megállapítása esetében a nemesi vagy a főnemesi ranggal kapcsolatos címet, a nemesi előnevet, illetőleg a „vitéz” címet, vagy e cím használatára jogosultság megszűnését nem az anyakönyv kiigazítása útján, hanem utólagos bejegyzésként kell az anyakönyvbe bevezetni. Ehhez képest az Anyakönyvi Utasítás 47. §-a harmadik bekezdésébe ezeket is, mint az utólagos bejegyzés esetét kell beilleszteni; ennek következtében az Anyakönyvi Utasítás 47. §-a harmadik bekezdésének eddigi 8. pontja helyébe új 8. pontként a következő szöveget kell beilleszteni:

„8. Az alapbejegyzés lezárása után adományozott vagy megerősített nemesi vagy főnemesi ranggal kapcsolatos címek, nemesi előnévnek, továbbá a „vitéz” cím használatára jogosultság vagy e jogosultság megszűnése megállapításának bejegyzése a születési, házassági és halotti anyakönyvbe (57. §., H. U. 82. §. 3. pontja).“

2. §. Rang és cím bejegyzése.

A magyar nemesi és főnemesi ranggal kapcsolatos címeket (nemes, báró, gróf, örgróf, herceg), ideértve a székely eredetű ily címeket (nemes, lófő primor) is, továbbá a nemesi előnevet, a „vitéz” címet, valamint a tudori címet kívánatra — kellő igazolás alapján — be kell jegyezni.

A nemesi és a főnemesi ranggal kapcsolatos címet, továbbá a nemesi előnevet és a „vitéz” címet kis kezdőbetűvel kell írni.

A nemességet és a főnemességet, valamint a nemesi előnevet az ennek igazolása tárgyában a belügyminiszter által kiállított bizonyítvánnyal, a „vitéz” cím használatának jogosultságát a Vitézi Rend főszéktartóságának igazolványával kell igazolni. Az aláírás előtti megjegyzések rovatában a bizonyítványra, illetőleg az igazolványra utalni kell. (Példák: „Az atya nemességét és „ragybatonyi” előnevét a . . . /19 . . . B. M. sz., az anya primori címét és „kadicfalvi” előnevét a . . . / . . . B. M. sz. bizonyítvány igazolja.” — „Az atya a Vitézi Rend főszéktartóságának . . . /19 . . . sz. igazolványa szerint a „vitéz” cím használatára jogosult.”)

Ha az alapbejegyzés alkalmával kellően nem igazolt nemesi vagy főnemesi cím, nemesi előnév vagy „vitéz” cím bejegyzését utólagosan kérik, az Anyakönyvi Utasításnak a kiigazításra vonatkozó Hatodik Része szerint kell eljárni s a nemesi vagy főnemesi címet, az előnevet, illetőleg a „vitéz” címet az okiratra utalva az utólagos bejegyzések és kiigazítások rovatába kell bejegyezni. (Példák: „Az atya lófői címét és „csegezi és bándi” előneveit a . . . /19 . . . B. M. sz., az anya bárói címét és „istvánházi” előnevét a . . . /19 . . . B. M. sz. bizonyítvány igazolja. A szülők neve: lófő csegezi és bándi Péterffy János, báró istvánházi Sarudy Mária. (. . . fszbíró . . . /19 . . . sz.) 19 . . . X. Y. aktó.” — „A véglegény atyja a Vitézi Rend főszéktartóságának . . . /19 . . . sz. igazolványa szerint a „vitéz” cím használatára jogosult. (. . . polgm. . . /19 . . . sz.) 19 . . . X. Y. aktó.”)

Az alapbejegyzés lezárása után adományozott nemesi vagy főnemesi címet, nemesi előnevet vagy „vitéz” címet az anyakönyvvezető a fél kérelme alapján utólagos bejegyzésként az utólagos bejegyzések és kiigazítások rovatába az okiratra utalva saját hatáskörében jegyzi be. A „vitéz” cím használatára jogosultság megszűnését a Vitézi Rend főszéktartóságának megkeresése alapján az anyakönyvvezető a megkeresés számára hivatkozva az utólagos bejegyzések és kiigazítások rovatába szintén saját hatáskörében jegyzi be. (Példák: „A feleség és atya nemességét és „szentmiklósi” előnevét a . . . /19 . . . B. M. sz. bizonyítvány igazolja. A feleség neve: nemes szentmiklósi Bábolnay Zsuzsanna, a feleség atyjának neve: nemes szentmiklósi Bábolnay Sándor. 19 . . . X. Y. aktó.” — „Az atya a Vitézi Rend főszéktartóságának . . . /19 . . . sz. igazolványa szerint a „vitéz” cím használatára jogosult. 19 . . . X. Y. aktó.” — „Az atya (a férj, az elhalt) a Vitézi Rend főszéktartóságának . . . /19 . . . sz. megkeresése szerint a Vitézi Rendből töröltetett; a „vitéz” cím használatára jogosultsága megszűnt. 19 . . . X. Y. aktó.”)

Ha a nemesi vagy a főnemesi címet és a nemesi előnevet a harmadik bekezdésben említett okirat alapján a születési anyakönyvbe már bejegyezték, e bejegyzés alapján mind alapbejegyzés, mind utólagos bejegyzés esetében újabb igazolás nélkül kell azt a házassági anyakönyvbe és a házastársak bármelyikének halotti anyakönyvébe, illetőleg a házasságukból született gyermek születési anyakönyvébe bejegyezni. Ebben az esetben arra az igazoló okiratra kell hivatkozni, amelyet a születési anyakönyv megjelöl. Ugyanez áll megfelelően abban az esetben is, ha a nemesi vagy főnemesi címet és a nemesi elő-

nevet nem a születési, hanem a házassági vagy a halotti anyakönyvbe jegyezték be.

A tudori címet „dr.” rövidítéssel kell bejegyezni.

Az előző bekezdésekben nem említett címet (pl. m. kir. kormányfőtanácsos), továbbá címzést (pl. úr, úrnő, tekintetes, méltóságos, nemzetes), valamint nemzetségi vagy törzscsaládi származásra utalást (de genere . . .”; „ex familia . . .”) nem szabad bejegyezni.

A névvel kapcsolatos adatokat a következő sorrendben kell bejegyezni: 1. özvegy megjelölés nőknél („özv.”), 2. tudori cím („dr.”), 3. „vitéz” cím, 4. nemesi vagy főnemesi ranggal kapcsolatos cím (nemes, báró, gróf, örgróf, herceg; nemes, lófő, primor), 5. nemesi előnév, 6. családi név, 7. utónév. (Példa: „öv. dr. vitéz báró barátosi és pákái Veress Károlyné dr. nemes hidegkuti Kovách-Tárnoky Ilona.”)

Ennek a §-nak rendelkezéseit a külföldi nemesi vagy főnemesi előnév bejegyzése tekintetében is alkalmazni kell.

3. §. Hatálybalépés.

Ez a rendelet kihirdetésének napján (1940. jún. 23.) lép hatályba. Hatálybalépésével a 33.607/1933. B. M. számú rendelet hatályát veszti.

Az anyakönyvi felügyelőhatóságok és az állami anyakönyvvezetők kötelesek e rendelet szövegét a „Belügyi Közlöny”-ben közzétett rendelethez mellékelte különlenyomatok felhasználásával az Állami Anyakönyvvezetők Hivatalos Kézikönyve 1906. évi kiadásának 102. és 108. lapjaira, 1938. évi és 1940. évi kiadásainak pedig 136. és 146—147. lapjaira, mint 51. számú pótlékot, beragasztani.

Budapest, 1940. évi május hó 18-án.

Dr. vitéz Keresztes-Fischer Ferenc s. k.

m. kir. belügyminiszter.

282.

A m. kir. belügyminiszter 1940. évi 3.035. eln. számú körrendelete,

a felvidéki ügyeket intéző tárcanélküli m. kir. miniszter felmentéséről és hivatalának megszűnéséről.

A Kormányzó Úr Ő Főméltósága Budapesten, 1940. évi április hó 1-én kelt legfelsőbb elhatározásával dr. vitéz Jaross